

Οικονομική των Φυσικών Πόρων και του Περιβάλλοντος

ιστότοπος

Καθηγητές:

Ανδρέας Παπανδρέου

Τηλ: 210 368 94 34

Email: aap@econ.uoa.gr

Φοίβη Κουντούρη

pkoundouri@aueb.gr

Οδηγός Μαθήματος

Βασικά Εγχειρίδια:

[Tietenberg, T. & Lewis, Lynne. \(2010\) Οικονομική του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων, Εκδόσεις Gutenberg](#)

[Χάλκος, Γ. \(2016\). Οικονομική των φυσικών πόρων και περιβάλλοντος, Εκδόσεις Διαιγμα.](#)

Ιδανικά οι φοιτητές θα κάνουν χρήση και των δύο εγχειριδίων. Αν μπορούν να έχουν μόνο ένα εγχειρίδιο να επιλέξουν τον Tietenberg (2010).

Ξενόγλωσσα εγχειρίδια και άρθρα που είναι χρήσιμα για το μάθημα:

Perman, R., Ma, Y., Common, M. S., Maddison, D., & MacGilvray, J. A. (2013). *Natural resource and environmental economics*. Harlow, England: Addison-Wesley.

Phaneuf, D. J., & Requate, T. (2017). *A course in environmental economics: theory, policy, and practice*. Cambridge, United Kingdom; New York, NY, USA: Cambridge University Press.

[Άρθρα από το Journal of Economic Perspectives](#)

Η παρακάτω δομή αντιστοιχεί κατά προσέγγιση στις διαλέξεις.

1. Εισαγωγή: υπόβαθρο της οικονομικής των φυσικών πόρων και του περιβάλλοντος

Μια σύντομη επισκόπηση κεντρικών ζητημάτων που διαμορφώνουν το υπόβαθρο και τις κεντρικές προκλήσεις για το γνωστικό αντικείμενο. Θέματα: σχέση οικονομίας και περιβάλλοντος, τα όρια της φύσης, η νήσος του Πάσχα, ένα στοίχημα μεταξύ οικονομολόγου και οικολόγου, μεγέθυνση και περιβάλλον, αισιόδοξοι και απαισιόδοξοι, στόχοι της βιώσιμης ανάπτυξης, δομή μαθήματος. (Tietenberg & Lewis κεφάλαιο 1, Χάλκος, κεφάλαιο 1)

2. Οι ρίζες του ζητήματος της βιωσιμότητας

Πως επιδρά η οικονομική δραστηριότητα στο περιβάλλον, τρία βασικά ερωτήματα για τα οικονομικά των φυσικών πόρων και του περιβάλλοντος, οικονομική μεγέθυνση και εισοδηματικές ανισότητες, περιβαλλοντικές καμπύλες Kuznets, ισοζύγιο υλικών ροών και νόμοι της θερμοδυναμικής, έννοιες βιώσιμης ανάπτυξης (Tietenberg & Lewis κεφάλαιο 2&5, Χάλκος, κεφάλαιο 4)

3. Αποτυχία της αγοράς, δημόσια πολιτική και το περιβάλλον

Αιτίες αποτυχίας της αγοράς (ατελής πληροφόρηση, μονοπώλια, δημόσια αγαθά, εξωτερικότητες), το άριστο επίπεδο της ρύπανσης, διόρθωση αναποτελεσματικότητας, φόρος Pigou, θεώρημα Coase. (Tietenberg & Lewis κεφάλαιο 4, Χάλκος, κεφάλαιο 6)

4. Μέτρα περιβαλλοντικής πολιτικής: τα οικονομικά ελέγχου της ρύπανσης

Άμεσες ρυθμίσεις: κανόνες και πρότυπα, οικονομικά μέσα (περιβαλλοντικοί φόροι, εμπορεύσιμες άδειες ρύπανσης), σύγκριση των μέσων άσκησης περιβαλλοντικής πολιτικής, ρόλος της αβεβαιότητας στην επιλογή της περιβαλλοντικής πολιτικής, εναλλακτικές αρχές καταμερισμού του κόστους ελέγχου. (Tietenberg & Lewis κεφάλαιο 15, Χάλκος, κεφάλαιο 7)

5. Οικονομική αξιολόγηση περιβάλλοντος

Οι κατηγορίες των περιβαλλοντικών αξιών, μέθοδοι οικονομικής αξιολόγησης περιβάλλοντος (μέθοδος του κόστους ταξιδιού, μέθοδος ωφελμιστικής τιμολόγησης, μέθοδοι δηλωμένων προτιμήσεων, μέθοδος του πειράματος επιλογής, κ.α.), ανάλυση κόστους-οφέλους, αποτίμηση της αξίας της ανθρώπινης ζωής.
(Tietenberg & Lewis κεφάλαιο 3, Χάλκος, κεφάλαιο 8)

6. Οικονομική της κλιματικής αλλαγής, της τρύπας του όζοντος και της όξινης βροχής

Περιφερειακοί και παγκόσμιοι ατμοσφαιρικοί ρύποι, αντιδιαστολή του Πρωτόκολλου του Μόντρεαλ και του Κιότο, Ευρωπαϊκό σύστημα εκπομπών ρύπων, πολιτική οικονομία της κλιματικής αλλαγής, μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλού άνθρακα.
(Tietenberg & Lewis κεφάλαιο 17, Χάλκος κεφάλαια 11 & 12)

7. Ανακυκλώσιμοι πόροι: μέταλλα, χαρτί, γυαλί, και ηλεκτρονικά απορρίμματα

Αποτελεσματική κατανομή των ανακυκλώσιμων πόρων, παράγοντες που μετριάζουν τη στενότητα των πόρων, ατέλειες της αγοράς, Κυκλική οικονομία, Έξυπνη Εξειδίκευση.
(Tietenberg & Lewis κεφάλαιο 9, Χάλκος, κεφάλαιο 14)

8. Σπανιότητα υδάτων, υγρά απόβλητα – θαλάσσια ρύπανση

Η ενδεχόμενη έλλειψη του νερού, η αποτελεσματική κατανομή των σπάνιων υδάτων, η φύση των προβλημάτων ρύπανσης των υδάτων, παραδοσιακή πολιτική ελέγχου της ρύπανσης των υδάτων, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα ως προς το κόστος, θαλάσσια ρύπανση, «γαλάζια ανάπτυξη» για ποτάμια και θάλασσα.
(Tietenberg & Lewis κεφάλαια 10 & 19, Χάλκος, κεφάλαιο 14)